

VALİLİKLERİN BARIŞÇIL TOPLANTI VE GÖSTERİ HAKKINA İLİŞKİN YASAKLAMA VE SINIRLAMA KARARLARI

Valiliklerin, barışçıl toplantı ve gösteri hakkına ilişkin genel yasaklama ve sınırlama kararları, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında da ülke genelinde devam etmiştir. Belirtilen üç aylık periyotta toplam 13 ilde valilik yasağı uygulanmıştır. Bu iller: İstanbul, Batman, Ankara, Kocaeli, Bartın, Adana, İzmir, Diyarbakır, Manisa, Antalya, Kahramanmaraş, Van ve Edirne'dir. Valilik yasağı uygulanan 13 ilden 3'ünde genel yasak ilan edilmiş olup geri kalanında spesifik yasaklarla toplantı ve gösteri hakkına yönelik kısıtlama kararı alınmıştır.

Batman, Kocaeli ve Van'da ilan edilen genel yasaklar, " her türlü açık ve kapalı alanda toplantı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, el ilanı dağıtma vb." etkinlikler açısından 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu üzerinden yasaklanmıştır. Özellikle Batman, Ekim ayından başlayarak Aralık ayının sonuna kadar valilik yasaklarını uzatmalarla geçirmiştir.

GENEL VALİLİK YASAKLARI

Batman Valiliği, 10 Ekim'deki duyurusunda, " 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamındaki her türlü miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşlerinin, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler.... oyun temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinlikler ... el ilanı dağıtım, pankart/afiş asılmasının" izne bağlandığını duyurmuştur. 22 Kasım itibariyle ise, " Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri çevresinde açık kapalı yer toplantısı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, çadır kurma, stand açma, el ilanı vb. eylem etkinlikler" yasaklanmıştır. Her iki uygulama da periyodik olarak yenilenmiş, kısıtlamalar fiilen 3 ay boyunca devam etmiştir. [1]

Van Valiliği, 14 Aralık'tan itibaren, kentte bulunan cezaevlerinin yakınında her türlü eylemi ve kent merkezindeki birçok alanda, kamu kuruluşu binaları ve çevresi ve bazı parklar da dahil olmak üzere, basın açıklaması yapılmasını süresiz olarak yasaklamıştı. Gerekçe olarak ise; " Yakalanarak etkisiz hale getirilen bölücü örgüt mensupları ile yakınlarının moral ve motivasyonlarını yükseltmek için anılan örgütlere müzahir şahıs veya gruplar tarafından, cezaevleri civarında stant açma, toplantı ve gösteri yürüyüşü veya basın açıklaması adı altında provokatif eylemler yapılabileceği" gösterilmiştir. [2]

SPESİFİK VALİLİK YASAKLARI

Ekim, Kasım ve Aralık ayları boyunca Cumartesi Anneleri'nin Galatasaray'daki eylemlerine yönelik yasak politikası devam etmiştir. Galatasaray Meydanı'ndaki mekan yasağı sürerken, Cumartesi Anneleri, 700. haftadan beri eylemlerini İHD İstanbul Şubesi'nin önünde yapmaktadır.

Ankara Valiliği, 3 Ekim'de çeşitli sosyal medya ve birtakım yazılı ve görsel medya organlarından LGBTİ sivil toplum örgütlerinin yapacağı sinema, sinevizyon, tiyatro, panel, söyleşi, sergi vb. etkinlikleri yasaklama kararı almıştır. Gerekçe olarak ise " *halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik edeceği, ... kamu güvenliği açısından açık ve yakın tehlikenin ortaya çıkabileceği; ... kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunmasını tehlikeye düşürebileceği ... birtakım toplumsal duyarlılıklar nedeniyle de bazı kesimler tarafından tepki gösterilebileceği ve provokasyonlara neden olabileceği*" ifadeleri yer almıştır. Yasaklama kararında Kasım 2017'de çıkan OHAL kanununun " *süresiz yasak*" kararı gerekçelerinin yineleniği gözlemlenmektedir. [3]

Kocaeli Valiliği, Dilova Kaymakamlığı, 9 Ekim - 9 Kasım tarihleri arasında basın açıklaması ve gösteri yürüyüşleri adı altında kitlesel protesto eylemlerinin içerisine çekerek istenmeyen olayların yaşanmasına engel olmak adına ilçe geneli gerçekleştirilmesi planlanan tüm eylem ve etkinliklerin " *terör örgütü planlarının bertaraf edilmesi, tesis olunan huzur ortamı ile milli güvenlik ve kamu düzeninin bozulmaması*" gerekçesi ile yasaklamıştır. [4] 24 Ekim'deki duyuruya göre ise, Cezaevleri etrafında 18 Ekim'den itibaren ikinci bir emre kadar " *her türlü açık ve kapalı toplantı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, el ilanı dağıtma vb.*" etkinliklerinin yapılmasını 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri kanunu üzerinden yasaklamıştır. [5]

Diyarbakır Valiliği, 16 Kasım'da açlık grevi eylemini sürdüren tutuklu HDP milletvekili Leyla Güven için yapılacak her türlü eylem ve etkinlikleri, kent genelinde 15 gün boyunca yasakladığını duyurmuştu. Bu nedenle, basın açıklaması, HDP il binasının önünde, yoğun güvenlik güçleri eşliğinde yapıldı. [6] Yasaklama kararının, OHAL uygulaması kaldırıldıktan sonra, valilere verilen geniş yetkilerin kapsamında olduğu belirtildi.

Soma Mekansızlar Tiyatrosu'nun 15 Aralık'ta sergilemeyi planladığı, oyuncularının bir çoğunun da maden

Soma'dakine benzer bir tiyatro oyunu yasağı haberi de Antalya'da yaşandı. Barış Atay'ın "Sadece Diktatör" oyunu

işçisi olduğu "Para ile Satılmaz" oyunu, 28 Kasım'da verilen kararla **Soma Kaymakamlığı** tarafından iptal edildi. Gerekçe olarak oyunda, siyasi ya da küfürlü " *sakıncalı sözlerin*" geçmesi gösterilmiştir. [7] Yoğun ilgi nedeniyle oyunun daha sonra Soma'da oynanması için izin başvurusu yapılmış olsa da, kaymakamlık bu başvuruyu da reddetmiştir.

OHAL döneminde pek çok şehirde yasaklanmıştı. **Antalya Valiliği** de 6 Aralık'ta oynanması planlanan tiyatro oyununu yasaklamasına dair OHAL döneminde aldığı kararı gerekçe göstermiştir. [8]

Gençlik örgütlerinin panellerini yasaklayan ve üniversitede adeta OHAL ilan eden ODTÜ Yönetimi, şimdi de yerel seçimlere kadar üniversite dışındaki kurumların veya toplulukların etkinlik yapmasını yasakladığını duyurmuştu. Bunun yanında ODTÜ Medya Topluluğu'nu da kapattığını açıklamıştı. Rektörlük daha sonrasında öğrencilerle görüşme yapmış ve Sosyalist Fikir Kulübü'nün düzenlediği "Neoliberalizm Çıkmazı" konulu etkinliğin **Ankara Valiliği** tarafından yasaklandığını ifade etmişti. Bunun üzerine valilik yasağı gerekçesiyle okula güvenlik güçlerinin girdiği öğrenildi. [9]

Kahramanmaraş'ta 19 Aralık 1978'de resmi kayıtlara göre 111 kişinin yaşamını yitirdiği katliamın 40. yıldönümünün hemen öncesinde **Kahramanmaraş Valiliği**, 2018 yılı sonuna kadar il genelinde yapılacak olan her türlü toplantı ve yürüyüşe yönelik yasaklama kararı aldığını duyurmuştur. [10]

Selahattin Demirtaş'ın tutuklu bulunduğu Edirne F Tipi Cezaevi, son zamanlarda Edirne Valiliği'nin yasak duyurularının çokça gözlemlendiği bir mekan olmuştur. Yazar, sanatçı, gazeteci ve hukukçulardan oluşan bir grup, 21 Aralık'ta HDP'nin önceki dönem Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş için basın açıklaması gerçekleştirmişti, fakat cezaevine gitmek isteyen heyete valilik yasağı olduğu gerekçesi ile izin verilmemişti. [11] **Edirne Valiliği** daha sonra 29 Aralık'ta yürüyüş yapılabilecek yerlere, afiş ve pankart asılacak yerler hakkında da kısıtlama getirmişti. [12]

ÖZEL GÜNLERE İLİŞKİN VALİLİK YASAKLARI VE KISITLAMALAR

10 Ekim Ankara Garı Patlaması

Ankara'da Gar önünde yapılmak istenen anmada, önceki yıllarda olduğu gibi yoğun güvenlik önlemleri gözlemlendi. Alana girmek isteyenlere zorluk çıkaran güvenlik güçleri, gelen tepkilerden sonra geçişlere izin verdi. Arama noktasında çıkan arbede üzerine güvenlik güçleri, önceki yıllarda da olduğu gibi biber gazı kullandı. [13]

KESK'in de Van'da yapmak istediği basın açıklamasına izin verilmedi. Açıklama öncesinde, KESK binası abluka altına alındı, buna rağmen parka yürümek isteyenler ise, güvenlik güçlerinin müdahalesi ile karşılaştı. 16 kişi gözaltına alındı. [14]

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü

İstanbul'daki 25 Kasım etkinlikleri Beyoğlu'nda gerçekleşti. Tünel Meydanı'ndan Taksim'e doğru başlayan yürüyüş, bir süre sonra güvenlik güçleri tarafından "yasal olmadığı" gerekçesi ile barikatlar kullanılarak engellendi. Eylemcilere biber gazı sıkılması ve kalkanlarla sürüklenmelerinin ardından, yürüyüş dağılarak arka sokaklarda basın açıklamaları gerçekleştirildi. [15]

Diyarbakır'da ise, Dicle Amed Kadın Platformu çağrısıyla yapılacak basın açıklaması öncesinde cadde, güvenlik güçleri ve TOMA ile abluka altına alındı. Yürüyüşe izin verilmedi, basın açıklaması yapıldıktan sonra etkinlik, "kamu güvenliği" gerekçesi ile dağıtıldı. [16]

25 Kasım etkinlikleri Ankara, İzmir, Bursa, Denizli, Eskişehir, Adana, Antep, Konya ve Kayseri'de olaysız şekilde gerçekleşti. [17]

BARIŞÇIL TOPLANTI VE GÖSTERİ HAKKINA YÖNELİK MÜDAHALELER

Eşit Haklar İçin İzleme Derneği olarak topladığımız verilere göre, Ekim ayında 16, Kasım ayında 19 ve Aralık'ta ise 27 barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşüne müdahale edilmiştir. Bu üç ayda toplam 331 kişi gözaltına alınmıştır.

Müdahale Haber Örnekleri:

[Cami Yıkımına Karşı Çıkanlara Biber Gazı ve Gözaltı](#)

Kentsel dönüşüm kapsamında Üsküdar'daki caminin yıkılmasını protesto etmek isteyen vatandaşlara, güvenlik güçleri biber gazı ve tazyikli su ile müdahale etti. 30 kişi gözaltına alındı.

[TARİŞ'te 7 İşçi İşten Çıkarıldı, Fabrikada Eylem Yapanlara Polis Müdahale Etti](#)

Tariş fabrikasında DİSK/Gıda-İş Sendikası üyesi olmaları nedeniyle işten çıkarılan 7 işçinin geri alınması için başlatılan eyleme güvenlik güçleri müdahale etti, 64 kişi gözaltına alındı.

Toprağına, Doğasına Sahip Çıkan Köylüleri Hem Dövdüler Hem de Biber Gazı Sıkıldılar
Aydın, Kızılcaaköy'de kurulmak istenen jeotermal enerji santralini protesto eden köylüler, güvenlik güçlerinin biber gazlı müdahalesine uğradı.

